

disse skadelige Indretninger. De have altsaa havt henved 10 Aar til at forberede sig paa at imødegaae og finde sig i den indbildte Skade; thi jeg er overbevist om, at det i Praxis ikke vil medføre nogen Skade, men derimod betydeligt Gavn for Udviklingen af hele vor Haandværksdrift, og at der ikke vil blive taget noget Hensyn til Andet, end at vi her have gjort, hvad der er rigtigt og godt, saasnart man om kort Tid har kunnet finde sig. Det er allerede blevet nævnt, at vi have givet 10 Aar til Ophævelsen af Møllerrettigheden, vi gave heller ikke mere end 10 Aar til Afkaffelsen af Bagerprivilegiet i Kjøbenhavn, og det var dog virkelige Rettigheder, hvor man kunde sige, at der var noget Reelt. Disse Folk have udøvet Haandværk, som nu først skulle gives frie for Alle og Enhver, men her er der jo Tale om Haandværk, der bestandigt have været frie for Alle og Enhver, og hvor man nu kun vil have en Hindring for Udviklingen, som i og for sig er uden nogen som helst Betydning.

Jeg har forøvrigt ogsaa mine politiske Grunde, hvorfor jeg beder det ærede Thing ikke at gaae ind paa en længere Lemping, og det er, fordi der forestaaer en anden Afløsning af meget trykkende Baand for det Almene. Jeg sigter her til den nye Soldtarif; den staaer i en ikke ringe Forbindelse, med Løsningen af hele dette Spørgsmaal, og skulle vi der atter komme ind paa at blive anbefalet at lempe og lempe, saa siger jeg, at det bliver en saa skræmmende Uretfærdighed, at vi, for at jeg skal bruge et tidligere ministerielt Udtryk, næsten maae segne under Byrden deraf, og, om vi end ikke gjøre det, saa forhindre vi den Udvikling, som vi ellers ville see gaae stærkt frem her i Landet, efter alle de Forhold, som ere til Gunst for os. Vedtage vi her en lang Arrække for at bibeholde disse indbildte Goder, saa frygter jeg for, at de virkelige Under, som ligge i den nuværende Bestyttelse af Industrien igjennem Soldtarifen, skulle faae en stærk Støtte til ogsaa at forlange mange Aars Lempe paa vor Beføstning.

Bregendahl: Den høitærede Indenrigsminister fremhævede i Begyndelsen af sit Fore-

drag, at det Spørgsmaal, hvorom Discussionen hovedsagelig dreiede sig, nemlig Prøvernes Bibeholdelse eller Ikkebibeholdelse, ikke havde fundet sit correcte Udtryk i de Ændringsforslag, som laae for; jeg giver den høitærede Minister Ret deri, ligesom jeg ogsaa vil indrømme, at det er noget Giendommeligt at discutere om Motiverne, naar man ikke har noget tilsvarende Forslag dertil; men det er ikke første Gang, at det er handet her i Salen, at man saaledes discuterer og afstemmer under den stiltiende Forudsætning, at ved Sagens fortsatte Behandling vil det, man mener, finde sit correcte Udtryk. Jeg troer ogsaa, at det kan undskyldes, at Sagen ligger saaledes for, og det kan undskyldes navnlig af Hensyn til denne Sags udviklede Bestaandighed. I hvor lang Tid denne Lov har været discuteret, er det dog, hvor Arbejderne ere saa vidtløftige, og hvor Bestemmelserne om dette Forhold gribe saa meget ind i hverandre, en meget vanskelig Opgave paa en tilfredsstillende Maade, at finde det correcte Udtryk. Jeg troer ogsaa, at det kan undskyldes endeel derved, at det i Sagen nedsatte Udvalg i høi Grad har sluttet sig til den Hovedanskuelse, som ligger til Grund for Lovudkastet; det er derved blevet vanskeligt for de enkelte Medlemmer af Udvalget, som ikke deelte denne Anskuelse, at fremkomme med Ændringsforslag, og endnu vanskeligere blev det for de enkelte Medlemmer her i Salen, der vare af en anden Anskuelse end Udvalgets Majoritet, i den korte Tid, der hengik mellem Betænkningens Fremlæggelse og Sagens Foretagelse her i Thinget, at stille correcte Ændringsforslag. Afstemningen skeer saaledes under Forudsætning af, at man blot lægger den Betydning deri, at det er et Princip, der er udtalt, men Sammes endelige Form er forbeholdt til Afgjørelse under Sagens fortsatte Gang. Jeg skal nu tillade mig noget nærmere at gaae ind paa det foreliggende Hovedspørgsmaal, Bibeholdelsen eller Ikkebibeholdelsen af Prøverne. Der er imod Bibeholdelsen af Prøverne — om Prøvestykkernes Bestaandighed forbeholder jeg mig senere at yttre mig — blevet paaberaabt almindelige nationaløkonomiske Sætninger; der er blevet anført, at Capital var nødvendig for ethvert Erhverv,